

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς εἰς τὴν ἐξοχὴν παιδικῶν περιοδικῶν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παραχρῆν εἰς τὴν χάραν ἀπαιτίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγκασμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξέμνην 35 καὶ τρίμηνι 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξέμνην 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέστου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθήναι 9 Ἰανουαρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 6

PETER ROSEGGER

ΠΟΣ ΕΧΑΡΙΣΑ ΣΤΟΝ ΚΑΛΟ ΘΕΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΠΟΛΚΑ ΜΟΥ

Στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Ἀλπεντορφ
στέκεται, ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Βῆ-
μα, ἓνα μεγάλο ἀγαλμαὶ ποῦ παριστά-
νει ἓναν καθαλλάρη.

Ὁ καθαλλάρης, πάνω στ' ἄλογο,
εἶναι ἓνας περήφανος πολεμιστῆς μὲ
θώρακα καὶ περικεφαλαία καὶ μ' ἓνα
κατάμαυρο μουστακάκι. Ἔχει βγαλ-
μένο τὸ κοφτερὸ σπαθί του καὶ μ'
αὐτὸ κόβει στὰ δύο τὸν μανδύα ποῦ
τοῦ κρέμεται ἀπὸ τοὺς ὤμους του.
Στὰ πόδια τοῦ ἄλόγου του στέκει
σκυφτός καὶ ζαρωμένος ἓνας ζητιά-
νος κουρελής.

Ὅταν ἤμου ἀκόμη ἓνας πιτσιρί-
κος τόσο μικρουλάκης, ὥστε τὸ κε-
φάλι μου ἔφθανε μόλις ὡς ἐκεῖ ποῦ
τέλειωνε τὸ σακκάκι τοῦ πατέρα μου,
ἡ μητέρα μου μ' ἔπαιρνε συχνὰ μαζὶ
τῆς καὶ πηγαίναμε σ' αὐτὴ τὴν ἐκ-
κλησιὰ. Γιατί δίπλα βρίσκεται ἓνα
παρεκκλήσι τῆς Παναγίας ὅπου ἡ
μητέρα μου πῆγαινε ταχτικά γιὰ νὰ
προσκυνήσῃ καὶ νὰ προσευχηθῇ. Ἐ-
φθάναμε ἐκεῖ πρωτὶ-πρωτὶ, καὶ τόχαι-
νε πολλές φορές νὰ μὴ βρίσκεται πιά
οὔτε ἓνας ἄνθρωπος στὴν ἐκκλησιὰ,
καὶ νὰ σημαίνῃ μεσημέρι ἀπὸ τὸ ψη-
λὸ καμπαναριὸ καὶ ἡ μητέρα μου νὰ
εἶναι ἀκόμη γονατιστὴ μπροστὰ στὴν
Παναγία καὶ νὰ προσεύχεται.

Ἐγὼ βαρυσίμου νὰ κάθουμαι τό-
σες ὥρες ἀκίνητος. Προτιμοῦσα νὰ
πηγαίνω στὴν μεγάλη ἐκκλησιὰ καὶ
νὰ θαυμάζω τὸν ὄρατο καθαλλάρη.

Καὶ μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποῦ γυρίζαμε
στὸ σπίτι μας κι' ἡ μητέρα μου μὲ
κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι, κι' ἔπρεπε
ἐγὼ νὰ κάνω τρία βήματα γιὰ νὰ
προφτάσω ἓνα δικὸ τῆς, σήκωσα τὸ
μικρὸ μου κεφαλάκι, κοίταξα τὸ ἀγα-
θὸ τῆς πρόσωπο καὶ τὴ ρώτησα :

— Γιατί, καλὴ μητέρα, στέκεται
ὄλη ὥρα ὁ καθαλλάρης μὲσ' στὴν

ἐκκλησιὰ καὶ γιατί δὲν πηδαίει ἀπ'
τὸ παράθυρο νὰ βγῇ ἔξω στὸ δρόμο ;

Καὶ ἡ μητέρα μου εἶπε :

— Γιατί εἶσαι ἓνα τόσο κουτὸ παι-
δάκι καὶ γιατί ὁ καθαλλάρης δὲν εἶ-
ναι παρὰ ἓνα ἀγαλμα, τὸ ἀγαλμα τοῦ
Ἁγίου Μαρτίνου, ποῦ ἦταν ἓνας πολὺ
καλὸς καὶ σπλαχνικὸς ἄνθρωπος καὶ

ποῦ τώρα βρίσκεται στὸν οὐρανὸ.

— Καὶ τ' ἄλογο εἶναι κι' αὐτὸ
στὸν οὐρανὸ, μητέρα ;

— Μόλις βροῦμε μιὰ καλὴ μεριά
νὰ κάτσομε, τότε θὰ σοῦ πῶ μιὰ ἱ-
στορία γιὰ τὸν Ἅγιο Μαρτίνο, εἶπε
ἡ μητέρα μου, κι' ἐξακολούθησε νὰ
προχωρῇ κι' ἐξακολούθησα νὰ τρι-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὰ παιδάκια αὐτὰ φωτογραφήθηκαν σὲ μιὰ πρωτοχρονιάτικη συγκέν-
τρωση, τὴ στιγμὴ ποῦ παρακολουθοῦσαν τὴν παράσταση κάποιου δραμα-
τίου, μετὰ τὴν τελετὴ τοῦ Δένδρου.

ποδίζω δίπλα της. Δεν έβλεπα την ώρα πότε να χτύσουμε, και κάθε λίγο της φώναζα:

— Μητέρα, να ιδω είναι μια καλή θέση!

Μα εκείνη τραβούσε το δρόμο της και μονάχα όταν φθάσαμε στο Ισκιερό δάσος, σ' ένα μέρος όπου βρισκόταν μια πλατειά χαμηλή πέτρα, εκεί κάθισε και με κάθισε καιμένα δίπλα της, έδεσε το τσεμπέρι της σφιχτότερα κάτω από το σαγόνι της κι' έμεινε σιωπηλή, σά να είχε ξεχάσει ολότελα αυτό που μου υποσχέθηκε. Έγώ την κοίταξα στο στόμα, περιμένοντας πότε θα τ' ανοίξει για να μιλήσει και πότε πότε έρριχνα καμμάτια κατά το δάσος, έχοντας την έντοπωση, πώς όπου νάναι, θα ιδω τον δημοφρο καθαλλάρη να ξεπροβαίνει άνωμα απ' τα δέντρα.

— Ναι, παιδί μου, άρχισε άξαφνα η μητέρα μου, πάντοτε πρέπει να βοηθή κανείς τους φτωχούς σ' όνομα του Χριστού. Άλλά σαν τον Άγιο Μαρτίνο, δεν είναι πολλοί άρχοντοι σήμερα που γυρίζουνε καθάλα σ' αλογά τους. Πώς τ' χειμώνα φυσάει παγωμένος ο βοριάς πάνω από τους κήμους μας, αυτό το ξέρεις, και το δοκίμασες κιόλας πέρου όταν σου πάγωσαν τα δαχτυλίκια. Από ένα τέτοιο κάμπο λοιπόν έτυχε να περνάει κι' ο Άγιος Μαρτίνος ένα παγωμένο βράδυ του Νοέμβρη. Η γη είναι κοκκαλιασμένη και κάθε φορά που πατάει το πόδι του το αλογο στο χώμα, χτυπάει σά να πατάει πάνω σέ κρύσταλλο. Οι χιονόφυκες στριφογυρίζουν γύρω του και κρουσταλλάζουν επάνω σ'α ρουχά του. Η νύχτα άπου νάναι πλάκωνε, και το αλογο βρίσκεται στή μέση του κήμπου, και ο καθαλλάρης τυλίγεται στή φαρδιά κάπα του όσο πιο σφιχτά μπορεί. Κι' εκεί, άγοράκι μου, που πηγαίνει. Έτσι, βλέπει έναν κακόμοιρο ζητιάνο ζαρωμένον πάνω σέ μια πέτρα. Δεν έχει άπάνω του παρά μονάχα μια κουρελιασμένη πόλκα και τρέμει από το κρύο και σηκώνει τα θολωμένα μάτια του κατά τον καθαλλάρη πάνω στο ψηλό του αλογο. Και μόλις τον βλέπει, παιδάκι μου, ο καθαλλάρης σταματάει ευθύς το αλογο του και φωνάζει στο ζητιάνο:

«— Ω, κακόμοιρε φτωχέ, τί να σου δώσω για να σε βοηθήσω. Χρήματα και διαμαντικά δεν έχω και το σκεθί μου δεν θά σου χρειαστή! Με τί να σ' ελεήσω;» Και ο Ζητιάνος γέρνει το άσπρο του κεφάλι κι' άναστενάζει βαθειά. Μα ο καθαλλάρης τρα-

βάει το σπαθί του, βγάζει την κάπα του και την κόβει στή μέση. Το ένα κομμάτι το αφήνει να πέσει χάμω στο δύστυχο ξεπαγιασμένο γέρο:

«— Οικονομήσου με αυτό, φτωχέ αδελφέ μου!»

Μα τ' άλλο τυλίγεται αυτός ο Ζητιάνος όσο καλύτερα μπορεί και τραβάει το δρόμο του.

Αυτά μου είπε η μητέρα μου, και με το παγωμένο της χειμωνιάτικο βράδυ χάλασε τόσο πολύ την εμορφη καλοκαιρινή ημέρα, που σφιχτήκα επάνω της νοιούθοντας μια τρεμούλα σ' όλο μου το κορμί.

— Και δεν τελείωσα ακόμη, παιδάκι μου, εξακολούθησε η μητέρα μου. Γιατί μέλο που τώρα ξέρεις ποιος είναι ο καθαλλάρης στήν εκκλησία, πρέπει να ακούσης και τα παρακάτω που δεν τα ξέρεις. Το βράδυ λοιπόν, εκεί που ο σπλαχνικός καθαλλάρης κοιμόταν στο στρώμα, του φανερώνεται μπροστά του ο ίδιος Ζητιάνος που είχε ελεήσει πριν, και του δείχνει χαμογελώντας το κομμάτι από την κάπα του, του δείχνει τα σημάδια των καρπιών που έχει σ'α χέρια του, του δείχνει και το πρόσωπό του που πιά δεν είναι γέρικο και ζαρωμένο, μα λάμπει σαν τον ήλιο. Ο άμοιρος Ζητιάνος ήταν ο ίδιος ο Χριστός μας! Ναι, παιδάκι μου, ο Χριστός. Και τώρα πρέπει να σηκωθούμε και να πηγαίνουμε.

Και μ' αυτά τα λόγια σηκωθήκαμε και προχωρήσαμε στο δάσος.

Στο δρόμο, όπου να φτάσουμε στο σπίτι μας, άπαντηθήκαμε με δυο Ζητιάνους: τους κοίταξα και τους δυο καλά-καλά στο πρόσωπο. Γιατί είχα την ιδέα πως μπορούσε και κανένας απ' αυτούς να είναι ο καλός Θεός.

Κατά το βράδυ της ίδιας ημέρας, όταν είχα βγάλει κιόλας τα καλά μου ρουχά και βρισκόμουν πάλι με το χλιοπαλωμένο καθημερινό βρακάκι μου κι' είχα κρατήσει μόνο την καινούργια σταχτιά μου πόλκα, ύστερα από χίλια παρακάλια που έκανα της μητέρας μου, με έστειλε στο κοπάδι. Έπρεπε να φέρω τα πρόβατα, που άνάμεσά τους ήταν κι' ένα κατάλευκο άρνάκι ολότελα δικό μου, και να τα μπάσω στο σταύλο.

Έκει που έτρεχα χοροπηδώντας και πετούσα πέτρας για να πιτύχω τα χρυσά σύννεφα της δύσης, βλέπω έξωφρα πέρα, σέ μια πέτρα, έναν γέρο, άσπρομάλλη, κουρελή να κάθεται ζαρωμένος. Κοντοστέκομαι ξαφνιασμένος, δεν κούτα να κάνω ούτε βήμα, και λέω από μέσα μου: «Τώρα όμως, αυτός έδω είναι σίγουρα ο

καλός Θεός!».

Άρχισα να τρέμω ολόκληρος απ' τη χάρά μου κι' απ' το φόβο μου και δεν ήξερα τί έπρεπε να κάνω.

Άν είναι ο καλός Θεός, τότε δίχως άλλο πρέπει κάτι να του δώσω. Άν τρέξω σπίτι και φωνάξω τη μητέρα μου, όπου να έρθη εκείνη και να ιδη, μπορεί αυτός να έχη φύγει, και τότε θά είναι μεγάλη ντροπή. Μου φαίνεται πως τούτος είναι δίχως άλλο, γιατί έτσι έμοιαζε και ο φτωχός Ζητιάνος που άπάντησε στο δρόμο του ο καθαλλάρης.

Σύρθηκα λίγα βήματα πάρα πίσω και άρχισα να τραβάω τη σταχτιά πολκούλα μου. Δεν ήταν και τόσο εύκολο, γιατί μου έρχόταν κολλητή στο κορμί μου και η προσπάθειά μ' έκανε ν' άγκομαχώ κι' έγω δεν ήθελα να με πάρη είδηση ο Ζητιάνος.

Είχα ένα κίτρινο σουγιαδάκι, κατακίνουργο και φρεσκοκομισμένο. Το έβγαλα απ' την τσέπη μου, έβαλα την πολκούλα μου άνάμεσα σ'α γόνατά μου, και άρχισα να τη σχίζω στή μέση.

Μόλις τελείωσα, σύρθηκα ως το Ζητιάνο, που φαινόταν μισοκοιμισμένος, και του έβαλα πάνω απ' το κεφάλι του το ένα κομμάτι από την πόλκα μου.

— Οικονομήσου μ' αυτό, φτωχέ αδελφέ μου! είπα σιγά από μέσα μου. Ύστερα πήρα το άλλο κομμάτι στο χέρι, έρριξα με κροφή ματιά άκόμη στον καλό Θεό και χούγιαξα τα πρόβατα κατά το σταύλο.

Τη νύχτα θά έλθη δίχως άλλο, σουλλογιόμουν, και τότε θά τον δούν και ο πατέρας και η μητέρα, και αν θέλη να μείνη μαζί μου, μπορούμε να του δώσουμε τη σοφία, ή να τον βάλουμε στο εικονοστάσι.

Ήμουν ξαπλωμένος στήν κουνίτσα μου, κοντά στον πατέρα και στή μητέρα, και δεν μ' έπερνε ύπνος. Η νύχτα πέρασε κι' εκείνος που περίμενα δεν κερουσιόστηκε.

Πρωί-πρωί όμως, την ώρα που ο πετεινός φώναζε τους δούλους και τις δούλες να σηκωθούν από τα κρεβάτια τους, και στήν αλή μας άρχισε κούλος η πρωινή δουλειά, ήρθε ένας γέρος — γέρο-Μιχαλιό, τον φώναζαν — και ζήτησε τον πατέρα μου και του έδωσε το κομμάτι από την πόλκα μου, που του είχα κάνει ελεημοσύνη, και του είπε πως το περασμένο βράδυ το είχα κομματιάσει από τη φούρκα μου και του το είχα πετάξει στο κεφάλι, καθώς είχε γύρει λιγάκι να ξεκουραστή πέρα στο λιβάδι!

Σέ λιγη ώρα ήρθε ο πατέρας μου

και στάθηκε μπροστά στο κρεβατάκι μου, με το ένα χέρι του πίσω απ' τη ράχη.

— Έλα δώ, μικρέ, για πές μου, που βρίσκεται η κυριακάτικη σου ή πόλκα;

Το χέρι το κρυμμένο πίσω από τη ράχη μ' έβαλε ευθύς σέ μεγάλο φόβο. Έκρυφα το πρόσωπό μου και φώναξα κλαίγοντας:

— Έγώ, πατέρα, ενόμισα πως το χάρισα στον καλό Θεό.

— Μα το Θεό, παιδί μου, έσύ δεν είσαι σ'α καλά σου, φώναξε ο πατέρας μου. Είσαι πολύ έξυπνος για να ζήσης και πολύ κουτός για να πεθάνης. Έσένα σοδ αξίζει να φας με το σκουπόξυλο τόσο ξύλο, που δεν τ' έχεις ξαναφάει στή ζωή σου!

Μ' αυτά τα λόγια ξεπρόβαλε το χέρι του, που κρατούσε ένα μάτσο βέργες, κι' έγω στο θέαμα αυτό έβαλα μες φωνή σπαραξικάρδια.

Στή στιγμή έτρεξε μέσα η μάνα μου. Σπάνια τόχαινε να μη στή μέση όταν με μάλλωνε ο πατέρας μου, μα τούτη την φορά τον έπιασε απ' το χέρι και του είπε:

— Η πόλκα είναι εύκολο να μπαλωθή, μη στενοχωριέσαι γι' αυτό. Τώρα όμως έλα μαζί μου, έχω κάτι να σοδ πώ.

Τον πήρε και πήγαν μέσα στήν κουζίνα νομίζω πως εκεί θά του μίλησε για την ιστορία του Άγιου Μαρτίνου.

Ύστερα από λίγο ήρθαν πάλι μες στήν κάμαρα.

Ο πατέρας είπε με φωνή πνιγμένη:

— Ήσυχασε, δεν έχεις να πάθης τίποτα.

Και η μητέρα ήρθε και μου ψιθύρισε σ' ατί:

— Καλά έκανες που ήθελες να δώσης την πόλκα σου στον καλό Θεό, αλλά καλύτερα ακόμη θά είναι αν τη χάρισουμε στο φτωχό παιδάκι του καρβουνιάρη. Σέ κάθε φτωχό είναι κρυμμένος ο καλός Θεός. Βλέπεις, κι' ο Άγιος Μαρτίνος το ήξερε αυτό. Έτσι και τώρα, άγοράκι μου, σήκω γρήγορα και ντύσου. Ο πατέρας κρατάει ακόμη μια βέργα σ'α χέρια του.

(Από τ'ο Γερμανικό) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

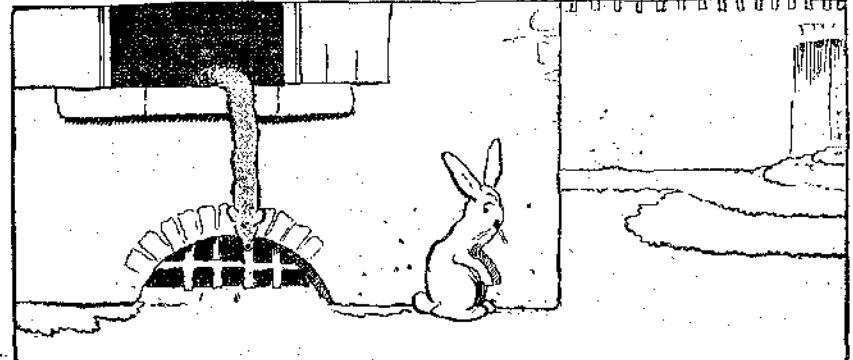
ΒΡΟΧΗ

Βροχή άσταμάτιστη ολημέρα
Κι' οι στάλες σ'α χάρα κλωνιά
Στον άεζικόμοτον άέρα
Σ'α δάκρυα κι' άναφυλλητά.
(Από τ'α Άντιφώνια) Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

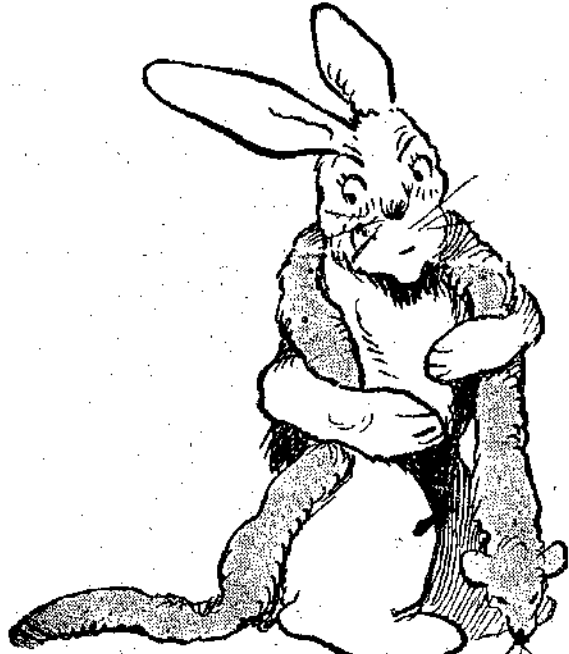
ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Όμορφος φαινόταν ο τόπος. Έξοχή πάλι, έννοείται, αλλά όχι πολύ μακριά από ένα μεγάλο χωριό. Πολλά δέντρα, πολλά νερά, πολλά πουλιά, και κάμποσα χαριτωμένα έξοχικά σπιτάκια, σιασμένα μέσα στήν πρασινάδα. Σ' αυτά δεν καθόνταν χωριάτες, παρ'α πλούσιοι άνθρωποι από τη χώρα, που περνούσαν το καλοκαίρι τους στήν έξοχή. Μερικοί μάλιστα έμεναν εκεί χειμώνα-καλοκαίρι, γιατί η πόλη ήταν κοντά κι' υπήρχε καλή συγκοινωνία με λεωφορεία, αυτοκίνητα, τραίμ κτλ.

Αυτά μου είχαν μερικά καλά και φιλόξενα κουνέλια του τόπου, που με περιποιήθηκαν πολύ, σαν ξένο, και γίναμε άμέσως φίλοι. Όσοσο δεν βουσκόμεστανε μαζί νύχτα-μέρα, γιατί έμένα μου άρεσε πάντα η μοναξιά. Πήγαινα συνήθως σ'α πιο άπομωρα, σ'α πιο έρημικά μέρη, και καθόμουν μόνος δλάκερος άρες να ρεμβάζω, σαν ποιητής που είμαι. Κι' αν έβλεπα

από μακριά κανένα φίλο μου—κουνέλι ή άλλο ζωο όμόφυλο—έστριβα για να το άποφύγω.

Μια μέρα που γύριζα, βρέθηκα μπροστά σ' ένα σπίτι, από τα έξοχικά εκείνα που σ'ας είπα, και σηκώνοντας τα μάτια, είδα μια μακριά γούνα του λαμού, κρεμασμένη από ένα παραθύρο του ισόγειου.

Γιατί άραγε την είχαν εκεί; Είχε βραχεί, και την έβαλαν στο παραθύρο να στεγνώσει; μύριζε ναφθαλίνη και την έβγαλαν στον άέρα να ξεμυρίσει; Δεν έξρω. Καθώς την κοίταξα όμως, μου ήρθε η ιδέα πως η γούνα είναι ποροθύς να μου είναι χρήσιμη. Άλήθεια ήμουν ποιητής, αλλά να τόσα που είδα κι' έπαθα στή ζωή μου, με είχαν κάνει και πραχτικό...

Κανένας δεν ήταν απέξω απ' το σπίτι, κανένας δεν θά μ' έβλεπε για να μ' έμποδίσω. Κι' άφου δίστασα λίγο, άποφάσισα να πάρω εκείνη τη γούνα και να την κρατήσω για δική μου.

Την άρπαξα πραγματικώς, άπομακρύνθηκα από το σπίτι όσο πιο γρήγορα μπορούσα, κρυφτηκώς σαν τόν κλέφτη μέσα στο δάσος, και τη φόρεσα. Γρήγορα όμως είδα πως μου ήταν περιττή και όχληρή. Πολύ

μακριά, σεργιάνι χάρω και με δυσκόλευε στο περπάτημα. Και πολύ ζσσή, με άναβε, με ίδρωσε φοβερά. Μα φυσικά! μήπως κάθε κουνέλι δεν έχει τη γούνα του; είναι ανάγκη να φορη κι άλλη, ψεύτικη; Κι άρχισα να μετανοώωωω πολύ που την έκλεψα έτσι, χωρίς λόγο, και να συλλογιέμαι την καϊμένη την κυρία που την είχε και τη φοροούσε όταν έκανε κού. Αύτη μάλιστα, τη χρειαζόταν. Γιατί δεν είχε γούνα φυσική. Έγώ όμως τί την ήθελα, τί θα την έκανα;

Όσοσο, μια φορά που την είχα κάνει δική μου, συλλογιζόμουν πώς έπρεπε να της βρω μια χρησιμότητα. Και δός του, δός του, της βρήκα. Και ξέρετε πώς; Ουμήθηκα άξαφνα το πιλοπάπουτσο εκείνο στο ξερόκλαδο που με τρώμαζε γιατί το πήρα για φίδι. Μα κι η γούνα σαν ένα φίδι έμοιαζε, ένα πελώριο φίδι τριχωτό...

Καλά, θλ πήτε κι επειδή έμοιαζε σα φίδι, μπορούσα τάχα να τη μεταχειριστώ, να τη χρησιμοποίησω; — Βεβαίωτα! Και με τί τρόπο, θα το ίδητε μεθαύριο.

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

— Μην τρέχετε! Περιμένετε κι εμάς! στ' όνομα του Θεού!

Ο Τάκης με τραβούσε απ' το μανδύα για να με προφτάξη. Γλύστρησα κι έπεσα, παρασύροντας κι αυτόν. Η καρδιά μου χτυπούσε τόσο δυνατά, που κόντευα να λιγοθυμίσω.

— Τό τέλος, σκέφθηκα μ' αγωνία.

Κάποιος, στην άτακτη αυτή φυγή, μου πάτησε τα χέρια. Μα τα πέταλα της αβίλας του δε μου δώσανε κανένα πόνο, τόσο ήταν μουδιασμένα απ' το κρύο.

Ο Τάκης με τραβούσε. Κατόρθωσα να σηκωθώ. Είχε πάψει να χωνίζη. Χωρίς να καταλάβω γιατί, η γη μου φαινόταν σαν ένας άπεραντος μαρμαρωμένος τάφος. Κι ή σκιά, που άρχιζε δεκα βήματα πιδ μακριά, ποιδς έβριε τί ανθρωπόμορφα τέρατα έκρυβε!

Ο Τάκης κι εγώ είχαμε μείνει πίσω. Αρχίσαμε πάλι να τρέχουμε ή μάλλον να προσπαθούμε να τρέξουμε. Βλέπαμε μακριά μπροστά μας μικρά μαύρα κινήτα σημεία πάνω στο χιόνι, τους συντρόφους μας, που είχαν άπομακρυνθεί από μας. Τα ουράλιασματς γινόταν σπαραχτικά. Δεν ήταν πια μόνο ο φόβος για τους ανθρώπινους εχθρούς, αλλά και για τα θηρία που είχαν έρθει σύμμαχοί τους.

Τα φώτα του στρατόπεδου άρχισαν ξαφνικά να βγαίνουν, ένα-ένα, απ' το σκοτάδι. Έπειτα οι μισόσθεστες φωτιές δπου είχαν σουβλιόσει άρνια. Ένας στρατιώτης φάνηκε. Γλύστρησα κι έπεσα πάλι. Άλλ' αυτή τη φορά δεν έκανα καμιά προσπάθεια να σηκωθώ. Είχα φθάσει στο λιμάνι. Τώρα πια δε μ' έκοφτε για τίποτα. Άς με σήκωναν...

Ο χορδς εξακολουθεί στην άτμόσφαιρα της τάλας, που την κάνουν

βαρεία κι άναπνοές κι η φωτιά. Κι' άξαφνα κάποιος σηκώνει ένα ποτήρι σαμπάνια.

— Εβίδα!

— Και του χρόνου στην Άγκυρα! Είναι μεσάνυχτα. Ο θόρυβος αυξάνει.

Η κ. Κ... με την δλόχρυση φορεσιά της μου τείνει ένα ποτήρι.

— Πιές, πιές, δεν πειράζει για μια φορά!

Σκύβει λίγο άπάνω μου.

— Έλα, έλα, δεν υπάρχει λόγος να στενοχωριέσαι! Φταίνε αυτές οι παλαβές που σάς κάνανε να τρέχετε άδικα. Περιμένω να πάμε να κοιμηθούμε για να τις κανονίσω καλά!

Οι «παλαβές» είχαν γυρίσει, όταν μεις οι καλόμοιροι φύγαμε για να τις βρούμε!...

ΑΛΕΞ. Σ. ΒΕΥΓΟΓΑΟΥ

Η ΝΙΝΑ ΚΙ' Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΤΗΣ

Η Νίνα κι' ο μπαμπάς της είναι οι καλύτεροι φίλοι. Η Νίνα είναι μια μικρή ταχυπούλα με ξανθά μουκλωτά μαλλιά και μεγάλα γαλανά μάτια. Ο μπαμπάς της είναι ένας σεβαστός κύριος με τα μαλλιά άπρισμαμένα στους κροτάφους. Της Νίνας δεν της άρρασει αυτό. Θάθελε να μίν έβλεπε ούτε μια άσπρη τριχίτσα στο κεφάλι του μπαμπά της. Πολλές φορές τον μαλώνει γι' αυτό: "Αν παντρεύταν πιδ νέος τη μαμά της, δε θάβλεπε ή κοροδία του, άπο τόσο μικρή, αυτά τ' άσπρα μαλλιά. Μα τώρα δε μπορεί να γίνη τίποτα. Όσο η Νινούλα θα μεγαλώνη και θα γίνεται μια πολύ ώραία κοπέλλα—δπως άπο τώρα δείχνει— τόσο οι άσπρες τρίχες θα πληθαίνουν στο κεφάλι του μπαμπά. Και θάρθη μια έποχη που η Νίνα θα βγαίνη περίπατο κρατώντας άπο το μπράτσο ένα κατάλευκο γεροντάκι!

Άγαπάει βέβαια ή Νίνα και τη

μαμά της, — που αυτή ειν' άκόμη νέα — μα ή άγάπη της για το μπαμπά ειν' άλλο πράγμα. Άν τη ρωτήστε καμιά φορά ποιά είναι ή καλύτερή της φίλη, θα σας φέρει, τραδώντας άπ' το χέρι, το μπαμπά της και θα σας πη: νά, αυτός είναι! Κι' ειν' ή άλήθεια πώς συνεννοούνται τόσο καλά οι δυό τους.

Σε λίγες μέρες θα είναι ή γιορτή του μπαμπά. Την περιμένει αυτή τη μέρα ή Νίνα άπο πολλόν καιρό τώρα. Του έτοιμάζει: πολλές ευχάριστες εκπλήξεις. Γι' αυτό φαίνεται τόσο άπασχολημένη. Κι' ο μπαμπάς της, που τη βλέπει να έξαφανίζεται τόσες φορές άπο μπροστά του, δεν άπορει. Κάτι μαντεύει και χαμογελά.

Την ημέρα της γιορτής, ή Νινούλα είναι σωστές άγγελος με το καινούργιο ρδζ φορεμά της. Άστράφτει άπο χαρά. Πήγε στην κάμαρα του μπαμπά της, τον φίλησε, του εδχθήθηκε «χρόνια πολλά» και του προσέφερε το δώρο της: μια μακρυά ρόμπα της κάμαρας κεντημένη δλη με τα χέρια της. Ο μπαμπάς μένει μ' άνοιχτό το στόμα άπ' το θαυμασμό του. "Όλ' αυτά τα όρατα κεντήματα βγήκανε άπ' τα χεράκια της κορούλας του! Μ' αυτή θα γίνη περίφημη κεντήστρα! Τη φιλάει στα δυό της κατακόκκινα μαγουλάκια. Τώρα ή Νίνα έτοιμάζεται να δεχτεί, μαζί με τη μαμά της, τις επισκέψεις. Θάρθουνε και πολλές φίλες της: ή Δώρα, ή Γιώτα, ή Πόπη... Αδτές θα τις κρατήσει δλη τη μέρα κοντά της. Θα φάνε μαζί (και τί δεν τους έχει έτοιμάσει! ως και κρέμα καραμελέ που είναι ή άδυναμία της Πόπης). Έπειτα θα φροντίση δλους να τους διασκεδάση: θα τους παίξη πιάνο, θα τους τραγουδήση... Η Νινούλα δεν είναι άπο καίνα τα κουτά κορίτσια που ντρέπονται με το τίποτα. Εέρει πότε πρέπει να πη το ναι και πότε το όχι, όταν την παρακαλούνε να κάνη κάτι.

Την άλλη μέρα θ' άρχιση πάλι τη συνηθισμένη της ζωή. Αυτό δεν τη στενοχωρεί τη Νινούλα καθόλου. Θα κάνει τους τακτικούς περιπάτους της με το μπαμπά και θα παίζει μαζί του, όπως θάκανε με την πιδ στενή της φίλη. Μ' ένα τέτοιο μπαμπά δε μπορεί κανείς να στενοχωρηθή ποτέ.

Ένα μόνο θα τη λυπή: οι μικρές άσπρες τρίχες που της λένε πως ο μεγάλος της φίλος άρχιζει να γερνά...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΠΟΤΕ!

(όπο ANATOLA ΦΡΑΝΣ)

Ξαναδλέπω μ' εξαιρετική ζωηρότητα μια κούκλα, που, όταν ήμουν όκτώ χρονών, είχαν εκθέσει σ' ένα άθλιο μαγαζί της όδοσ Σηκουάνα. Πώς έφτασε να μέρεση αυτή ή κούκλα, δεν ξέρω. Ήμουν πολύ περιήφανος που ήμουν άγόρι. Περιφρονούσα τα μικρά κι' έπερίμενα άνομόνα τη στιγμή (άλλοίμονο, έχει έρθει) που ένα άγκαθωτό γένι θα βγαίνε στα σάγονι μου. Έπαίξα τους στρατιώτες και, για να ταίξω το ξύλινο άλογάκι μου, λεηλατούσα τα φυτά που ή καϊμένη ή μητέρα μου καλλιεργούσε στο παράθυρο. Καλά αυτά ήταν παιχνίδια άγορίστικα, συλλογιέμαι. Κι' όμως είχα ποθήσει μια κούκλα.

Εκείνη που άγαπούσα ήταν τουλάχιστο όμορφη; Κάθε άλλο! Τη βλέπω άκόμη. Είχε μια βούλα άπο κοκκινόχρωμα στο κάθε μάγουλο, μπράτσα κοντά και άδρανή, και άπαίσια χέρια άπο ξύλο. Το φοράτο φουστάνι της στερεωνόταν άπάνω της με δυό καρφιότες. Ήταν μια κούκλα κακογούστου, που θάκανε έντύπωση στα προάστεια.

Ξαναθυμάμαι καλά ότι, άν και ήμουν μικρός — δεν είχα φορέσει άκόμη μακρυά πανταλόνια, — κατάλαβινα πολύ ζωηρά, ότι αυτή ή κούκλα ήταν άχαρη, άγαρήμη, χοντροφτιασμένη και άκαλαίσθητη. Μα την άγαπούσα παρ' όλ' αυτά, την άγαπούσα για όλ' αυτά. Την ήθελα! Έπινοούσα φοβερά τεχνάσματα για να υποχρεώνω τη Βιργινία, τη νταντά μου, να με περνάη άπο το μικρό μαγαζί της όδου Σηκουάνα.

Εστήριξα τη μύτη μου στο τζάμι κι' έχρειαζόταν να με τραβή ή νταντά μου άπο το μπράτσο: «Κόριε Σουλδέστρε, είναι άργά και ή μαμμά σας θα σας μαλώση».

Ο κ. Σουλδέστρος δεν πολυλογάριζε τότε τα μαλώματα, αλλά ή νταντά του τον σήκωνε στα χέρια, σαν πούπουλο, και ο κ. Σουλδέστρος άποχωρούσε στη βία.

Τέλος; μια ημέρα — ημέρα που δεν θα τη λησμονήσω ποτέ, — ή νταντά μου μ' έπήγε στο θείο μου, του καπετάν-Βίκτωρα, που με είχε προσκαλέσει να φάω. Έθαύμαζα πολύ το θείο μου τον πλοίαρχο, τόσο γιατί είχε κάψει το τελευταίο του φουέκι στο Βικτεριώ, όσο και γιατί έτοιμάζε μόνος του στο τραπέζι της μητέρας μου μια σάλτσα άπο ψωμί και σκόρδο, που την έριχνε κατόπιν ή μητέρα μου στη σαλάτα των άντιδιδών. Αυτό

τάρβισκα πολύ όμορφο. Ο θεός μου Βίκτωρας μου ένέπνεε επίσης πολύ το σεβασμό με τη μακριά ρεντιγκότα του, τη γεμάτη σειρήνια, και ιδίως με κάποιο ιδιωμά του να κάνη το σπίτι άνω-κάτω άπο τη στιγμή που έμπαινε.

Δεν ξέρω πώς τα κατάφερε, όμως άκόμη και σήμερα μπορώ να βεβαιώσω, πως όταν ο θεός μου βρισκόταν σε μια συντροφιά άπο είκοσι πρόσωπα, δεν έδλεπαν, δεν άκούγαν παρά αυτόν.

Ο πλοίαρχος μ' έχόρταινε γλυκά και καλό κρασί. Μοδ μέλουσε για ένα σωρό άδικίες που του είχαν κάμει. Κατατρεχόταν ιδίως άπο τους Βουρβώνους, και καθώς άμαλούσε να μοδ έξηγη ή ήταν αυτοί οι Βουρβώνοι, έφρανταζόμουν, δεν ξέρω γιατί, πως ήταν έμποροι άλόγων έγκαταστημένοι στο Βικτεριώ.

Κατά τα έπιδόρπια, μοδ φάνηκε πως άκουσα να λένε στον πλοίαρχο, ότι ο πατέρας μου ήταν ένας άνθρωπος που τον έσερναν άπο τη μύτη, μα δεν είμαι και βέβαιος άν κατάλαβα καλά. Τ' αυτιά μου έβούιζαν και μου φαινόταν πως το τραπέζι έχόρευε.

Ο θεός μου φόρεσε τη ρεντιγκότα του με τα σειρήνια, πήρε το καπέλλο του και κατεβήκαμε στο δρόμο, που μοδ φάνηκε εξαιρετικά άλλαγμαμένος, σαν να είχα καιρό να πάω εκεί.

Έν τούτοις, όταν βρεθήκαμε στην όδου Σηκουάνα, ή ιδέα της κούκλας μοδ ξαναήρθε και μ' ένθουσίασε υπερβολικά. Το κεφάλι μου ήταν άναμμένο. Άποφάσισα ν' άποπειραθώ ένα μεγάλω διάδημα.

Περάσαμε έμπρός άπο το μαγαζί. Η κούκλα ήταν εκεί, πίσω άπο το τζάμι, με τα κόκκινα μάγουλά της και το κλαρωτό φουστάνι της.

— Θεέ μου, είπα με δισταγμό, μοδ άγοράζετε αυτή την κούκλα; Κι' περιμένα.

— Ν' άγοράσω κούκλα σ' ένα άγόρι;... Μή γένοιτο! Έκαμε ο θεός μου με φωνή βροντερή. Θέλεις λοιπόν να δυσφημισθής;... Ζήτησέ μου ένα σπαθί, ένα τουφέκι, και να δώσω, παιδί μου, και την τελευταία πεντάρα άπ' τη σύνταξή μου. Άλλά ν' άγοράσω κούκλα, είναι άπο τάνηκουστα! Για να καταντροπιαστής; Ποτέ! Άν έβλεπα να παίζη με μια κούκλα γελοία σαν αυτή, ο κύριος γιδς της άδελφής μου, δεν θα τον άναγνώριζα πια για άνεψιό μου.

Άκούγοντας αυτά τα λόγια, αίστάνθηκα την καρδιά μου να σφίγγεται και μόνον ή περιφάνεια — μια περι-

φάνεια σατανική, μ' έμπόδισε να κλάψω.

Ο θεός μου ήδύχασε άμέσως και ξαναγύρισε στην όμιλία του για τους Βουρβώνους. Έγώ όμως, έπηρεασμένος άπο την αγανάκτησή του, ένοιώθα μια άνείπωτη ντροπή. Κι' άμέσως πήρα την άπόφασή μου: προτίμησα να μη δυσφημισθώ. Άπαρήθηκα σταθερά και για πάντα την κούκλα με τα κόκκινα μάγουλα.

Την ημέρα αυτή έγνωρίσα την άσστηρή γλύκα της θυσίας.

ΤΟΥΛΑ ΠΑΠΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΧΑΡΑ

Η χαρά έλαμψε ή φωτεινή, μα και πόσο γρήγορα πέρασε, Θεέ μου. Σάν γοργοφύσητα τρελλό του άνέμου σαν του Μαγιάπριλου δροσοπονή.

Άστραψε μέσα μου πόθος κρυφός, θαρρούσα ούίστηκε τ' άχνο μαγνάδι, Όλα ήταν ψέματς. Ω το σκοτάδι πιδ μαύρο φαίνεται μετ' άπ' το φώς.

Και νάμαι, κλειστέκα μες στο ζυγό του κόκκου φάγοντας κάτι τριγύρο. Για με ούτε λούλουδο, ούτε ένα μύρο, ο κόσμος ο άγνωστος μόνο — κι' εγώ.

Ο κόσμος ο άγνωστος. Ζητώ να ίδώ τη χαρά κάπου, μα εκείνη έχάθη. Μέσα στ' άνήλιαγα, τ' άγνωστα βάθη που να τη βρω;... Πώς να τη βρω;...

Ίσως βυθίστηκε μες στο βυθό, ίσως να πέταξε στ' αστέρια πέρα. Μα δεν το πρόομενα, πριν ή εσπέρα φτάσει, μονάχη μου, δώ να βοηθώ...

Κι' όμως — κι' άν χάθηκε, μοιάζει καθώς αστέρια άμέτορτα που πεθαμένα, στα ούράνια τ' άφταστα, κι' άν και σβουσμένα, σε μες τ' άπόκοσμο στέλνουνε φώς!...

ΔΙΛΑ ΚΑΡΑΚΛΑΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Μικροσκόπια

Πάρτε ένα κομμάτι χαρτί, κι' άφοδ το μαυρίσετε καλά με μελάνι (για να μην είναι διαφώτιστο) τρυπήστε το στη μέση με μια βελόνα ή καρφιότσα. Έχετε ένα πρόχειρο μικροσκόπιο. Άν κοιτάξετε με το ένα μάτι άπ' την τρυπίτσα τα άντικείμενα άπο πολύ κοντά (5-10 έκατοστά, σε άπόσταση δηλ. που με γυμνό μάτι θα βλέπατε θαλά) θα τα δητε μεγαλωμένα.

Άν μάλιστα άντί χαρτί πάρετε ένα λεπτό φύλλο μετάλλιο, και βάλετε στην τρυπίτσα μια σταγόνα νερό, το μικροσκόπιό σας τελειοποιείται.

Το φαινόμενο έξηγείται με τη διάθλαση που οφίσταται το φώς, ένεκα της μικρής τρυπίτσας, ή όποια γίνεται (ας το πούμε έπιστημονικά) νέον κέντρο παλμικών δονήσεων.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
 Και δυο-τρία δάκρυα κύλησαν στα χλωμά της μάγουλα.
 — Μά τί φαντάζεσθε ν' απόγι-
 ναν οι γονείς της;
 — Κι' εγώ δεν ξέρω τί να υπο-
 θέσω. Ίσως καταστράφηκαν οικονομικώς και δεν μπορούν να γυρίσουν.
 Άλλοίμονο! πόσο πιο χειρότερη
 ήταν η πραγματικότητα.

— Τα παιδιά σας; ποιά παιδιά;
 ρώτησε γεμάτη περιέργεια η Έδιθ.
 — Μά τα έκατο όρφανά που ανα-
 τρέφουμε, κι' άμα μεγαλώσουν, τα
 μαθαίνουμε μία τέχνη, ραπτική, κέν-
 τημα κτλ. και τα τοποθετούμε. Αβ-
 ριο μπορείς να παίξεις μαζί τους στον
 κήπο, αν είσαι καλά, και μεθαύριο,
 αν θέλη ο Θεός, θα φύγουμε για το
 Φερλάκ. Είσαι εύχαριστημένη;

Η Έδιθ στο καλύπτριο των κακοποιών.

— Ένα επιφώ-
 νημα χαράς βγή-
 κε απ' τα χείλη
 της. Θά ξαναγύ-
 ριζε στο Φερ-
 λάκ! πόσον και-
 ρό το όνειρεύο-
 ταν!
 — Αφίνοντας τα
 περιοδικά δίπλα
 της, η αδελφή
 Ίωσηφίνα βγή-
 κε, αφού προ-
 ηγουμένως της
 είπε:
 — Θά είμαι
 δίπλα, στο σιδη-
 ρωτήριό αν με
 χρειαστείς με φω-
 νάχης.
 Η Έδιθ δεν
 αποκρίθηκε τί-
 ποτα· είχε βυθι-
 στεί στο διάβα-
 σμα των περιο-
 δικών. Είχε τό-
 σον καιρό να δια-
 βάσει, κι' είχε
 ριχτεί με τα μου-
 τρα.

Καμιά ώρα
 είχε περάσει με μεγάλη ήσυχία, ό-
 ταν άξαφνα η αδελφή Ίωσηφίνα ά-
 κουσε μία δυνατή τρομαγμένη φωνή
 και λυγμούς.
 Κατάχλωμη απ' την τρομάρα, η
 αδελφή σηκώθηκε απ' τη θέση της
 κι' έτρεξε να ιδη τί συμβαίνει.
 — Όρθια, χλωμή, μ' όρθάνοιχτα μά-
 τια, στεκόταν η Έδιθ έμπρός στην
 πολυθρόνα, με μίαν έφημερίδα στο
 χέρι και με τις άλλες σκορπισμένες
 στα πόδια της.
 — Έδιθ, μικρούλα μου, τί έχεις;
 Με άφάνταστο κόπο κατόρθωσε να
 μουρμουρίσει:
 — Ό μπαμπάς... ή μαμά... που
 δεν γράφουν... Ξέρω γιατί!
 Και ξέσπασε ξανά σε δάκρυα.
 — Διαβάστε, διαβάστε, να εκεί! και
 τής έδειχν' ένα μέρος που είχε ζωώσει.

Η αδελφή Ίωσηφίνα πήρε στα
 χέρια της την έφημερίδα και μια τρο-
 μαγμένη φωνή ξέφυγε απ' τα χείλη
 της, άμα τη διάβασε.

Στην πρώτη σελίδα, με μεγάλα
 γράμματα, ήταν γραμμένοι αυτοί οι
 τίτλοι:

Το μεγάλο ναυάγιο των «Ίμαλαίων»
 130 θύματα.

Τα όνόματα των διασωθέντων.

— Μ' αυτό το βαπόρι γόριζαν. Κι'
 εγώ βρισκόμουνα στον κακοποιών τα
 χέρια και δεν ήξερα τί να υποθέσω
 που δεν έρχόντουσαν να με σώσουν.
 Ήταν γιατί... βλέπετε; δεν βρίσκον-
 ται στον κατάλογο των διασωθέντων.

Η αδελφή Ίωσηφίνα έριξε μία
 γρήγορη ματιά στον κατάλογο. Άλή-
 θεια, το όνομα ντέ Φερλάκ δεν άνα-
 φερόταν πουθενά, ούτε έρωσ και στον
 κατάλογο των πνιγμένων.

— Μή στενοχωρείσαι, μικρούλα
 μου, μπορεί ο κατάλογος να μην εί-
 ναι όλόκληρος· τον έκαναν την έπο-
 μένη του δυστυχήματος κι' ίσως να
 μην πρόφτασαν να δώσουν όλοι τα
 όνόματά τους. Θά πάμε να τηλεφω-
 νήσουμε σ' ένα πρακτορείο, εκεί θα
 μάθουμε άσφαλώς τί απέγιναν οι
 γονείς σου.

— Πάμε, πάμε άμέσως, σας παρα-
 κάλώ! είπε η Έδιθ.

Πριν περάσουν πέντε λεπτά, η Έ-
 διθ, συνοδευόμενη απ' την αδελφή
 Ίωσηφίνα, βρισκόταν στο πρακτο-
 ρείο. Την ίδια ώρα, στην εκκλησί-
 α του μοναστηριού, η ήγουμένη
 προσευχόταν για το όρφανό παιδί.

Η γραμμή του τηλεφώνου ήταν
 πιασμένη όταν φθάσανε στο πρακτο-
 ρείο, κι' ή ώρα της άναμονής στάθηκε
 το φρικτότερο μαρτύριο για τη φτω-
 χή μικρούλα. Ήπιτέλους ο υπάλλη-
 λος τους ειδοποίησε ότι μπορούν να
 τηλεφωνήσουν.

Πριν μπουνε μέσα, η αδελφή Ίω-
 σηφίνα τη φίλησε στοργικά λέγοντας:

— Έδιθ, θάρρος, παιδί μου, κάνε
 την προσευχή σου και παρακάλεσε
 το Θεό να γίνη το θέλημά του.

— Ναί, καλή μου αδελφή! θέλετε
 όμως να τηλεφωνήσετε έσεις στη θέση
 μου; εγώ δεν μπορώ, θ' άκούω μόνο.

Και πήρε το ένα άκουστικό, ενώ
 το άλλο το μεταχειριζόταν η αδελφή
 Ίωσηφίνα.

— Έχω την τιμή να όμιλώ στον
 κύριο διευθυντή του πρακτορείου;

— Μάλιστα.

— Κύριε Διευθυντά, θα μπορού-
 σατε να με πληροφορήσετε, αν ο κό-
 μης και η κόμησα ντέ Φερλάκ έ-
 σώθηκαν στο ναυάγιο των «Ίμα-
 λαίων»;

(Άκολουθεί) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΦΝΙΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARK TWAIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
 — Τί άκούω, λόρδε Έδουάρδε,
 πρίγκιπά μου; Γιατί θέλεις να λυπή-
 σης έμένα, τον καλό σου βασιλιά,
 τον πατέρα σου, που σ' αγαπάει τό-
 σο και σε κρατάει στα χέρια, μ' ένα
 τόσο άσχημο άστειο;

Ο δύστηνος Τόμ είχε βάλει όλη
 την προσοχή του για να κατάλαβη
 τί του έλεγαν. Μόλις όμως άντήχη-
 σαν σ' αυτά του τα λόγια «έμένα»,
 τον καλό σου βασιλιά», χλώμιασε μο-
 νομαλώς κι' έπεσε στα γόνατα σά να
 τον είχε χτυπήσει κεραυνός. Σήκωσε
 τα χέρια του και φώναξε:

— Εσύ, εσύ είσαι ο βασιλιάς!;
 Άχ, τότε είμαι χαμένος!

Αυτή η άπάντηση κατατάραξε τον
 βασιλιά. Τα βλέμματά του γόριζαν
 άνησυχα από πρόσωπο σε πρόσωπο
 και στο τέλος έμειναν καρφωμένα
 στο παιδί που βρισκόταν γονατιστό
 μπροστά του.

Ύστερα είπε, κι' η φωνή του έ-
 δειχνε την πιο πικρή απογοήτευση:

— Άχ, εγώ ένόμιζα πως ήταν
 φέμματα όλα; τώρα βλέπω πως είναι
 άλήθεια!

Ύστερα εξακολούθησε με γλυκειά
 φωνή:

— Έλα δώ κοντά στον πατέρα
 σου, παιδί μου, είσαι άρρωστο, υπο-
 φέρεις.

Ο Τόμ σηκώθηκε και τρέμοντας,
 με σκυφτό το κεφάλι, πλησίασε τον
 άρχοντα της Άγγλιας. Ο βασιλιάς
 πήρε στα χέρια του το τρομαγμένο
 προσωπάκι και κάμποσο διάστημα
 το κοίταζε γεμάτος άγάπη κι' άνη-
 συχία, σάν να γύρευε να διαβάσει στα
 χαρακτηριστικά του τα συμπτώματα
 της τρέλλας. Ύστερα έσφιξε στο
 στήθος του το σγουρόμαλλο κεφάλι
 και το χείδεψε τρυφερά.

— Δεν γνωρίζεις τον πατέρα σου,
 παιδάκι μου; είπε. Μή μου ραγίξεις
 την καρδιά, λέγοντάς μου πως δεν
 με γνωρίζεις. Με γνωρίζεις, δεν εί-
 ναι έτσι;

— Ναί, είσαι ο άφέντης μου ο βα-
 σιλιάς, που ο Θεός να προστατεύση.

— Καλά, καλά, έτσι μπράβο. Η-
 σούχασε, παιδάκι μου, πάψε να τρέ-
 μης τόσο. Έδώ δεν είναι κανένας
 που να θέλη να σε πειράξη. Όλοι
 σε αγαπούν. Τώρα αισθάνεσαι καλύ-
 τερα, δεν είναι έτσι; Το κακό όνει-
 ρο πάει, πέρασε. Και τώρα ξέρεις
 ποις είσαι, έ; Δεν θά πής πάλι κα-
 νένα άνύπαρξτο όνομα, έπως, λένε,

είπες πριν. Λοιπόν, ξέρεις ποις είσαι;
 — Άχ, μεγάλε μου άφέντη, πι-
 στέψτε μου, σας λέω όλη την άλή-
 θεια. Είμαι ο πιο τίποτένιος από τους
 όπηκούς σου, ένα φτωχό ζητιανό-
 πουλο που ή τύχη μου μ' έφερε νά-
 θω έδώ μέσα, μ' έλο που εγώ δεν
 φταίω γι' αυτό. Είμαι πολύ νέος για
 να πεθάνω και θα μπορούσες μ' ένα
 σου μόνο λόγο να με σώσης. Άχ,
 πές τον αυτόν το λόγο, βασιλιά μου!
 — Να πεθάνης! Μή λές τέτοια

Η Ίωάννα-Γροθ κοντοστάθηκε κι' είπε κροταγμένη: — Τί έχεις, Ύψηλότατε;» (Σελ. 50, στ. β')

λόγια, άκριβό μου παιδί. Ήσούχασε,
 άς μην τρέμη ή καρδούλα σου. Δεν
 θά πεθάνης, μη φοβάσαι.

Ο Τόμ έβγαλε μία φωνή χαράς
 κι' έπεσε στα γόνατα.

— Ο Θεός να άνταμείψη την με-
 γαλοφυχία σου, βασιλιά μου, και να
 εύλογη την χώρα σου.

Ύστερα σηκώθηκε δρθιος, κοίτα-
 ξε όλους όσοι ήταν μπροστά και είπε:

— Τό άκούσατε; Δεν θά πεθάνω!
 Ο βασιλιάς το είπε.

Όλοι έμειναν σιωπηλοί. Έσκυφν
 το κεφάλι τους με σεβασμό αλλά κα-
 νείς δεν είπε ούτε μια λέξη. Ο Τόμ
 στάθηκε για μία στιγμή διατακτικός
 κι' άμήχανος· ύστερα ρώτησε δειλά:

— Τώρα, πολυχρομένε μου βα-
 σιλιά... μπορώ να φύγω;

— Να φύγης; Και βέβαια αν το
 επιθυμής. Άλλά γιατί δεν θέλεις να
 μείνης περισσότερο μαζί μου; Ποσ
 θέλεις να πάς;

Ο Τόμ έσκυψε το κεφάλι του κι'
 είπε ταπεινά:

— Άχ, τότε δεν κατάλαβα καλά.
 Ένόμιζα πως μ' είχατε αφήσει έλευ-
 θερο κι' ήθελα να πάω στο σπίτι
 μου. Δεν είναι παρά μία έλεεινή τρύ-
 πα, αλλά εκεί πέρα βρίσκονται ή
 μέννα μου κι' ή αδερφή μου, και θέ-
 λω να πάω πίσω σ' αυτές γιατί εγώ
 στα λούσα και στα πλούτη δεν εί-
 μαι συνειδητόμενος... άχ, σας παρα-
 κάλώ, αφήστε με να φύγω, να γυ-
 ρίσω σπίτι μου!

Ο βασιλιάς έμεινε άμίλητος και
 σοβαρός και το πρόσωπό του πήρε
 μία θλιμμένη κι' άνησυχη έκφρα-
 ση. Ύστερα όμως είπε, προσπα-
 θώντας να πείση τον ίδιο τον έαυ-
 τό του:

— Πέθανόν το μυαλό του να εί-
 ναι μόνο σ' αυτό, μόνο σ' ένα ση-
 μείο σκοτισμένο, και στα όπόλοι-
 πα να μην έχει πάθει τίποτε. Ο
 Θεός να δώση να είναι έτσι το
 πράγμα. Θά κάνουμε μία δοκιμή.

Μ' αυτά τα λόγια έκανε μία έ-
 ρώτηση στον Τόμ σε λατινική
 γλώσσα κι' εκείνος το άπάντησε
 στην ίδια γλώσσα μ' όλο που έ-
 κανε κάμποσα λάθη. Ο βασιλιάς
 χάρηκε υπερβολικά κι' έδειξε τη
 χαρά του Μά κι' οι άδελφοί κι'
 οι γιατροί που ήταν παρόντες, έδει-
 ξαν την έκανοποίησή τους. Ο βα-
 σιλιάς είπε:

— Η άπάντησή του δεν άντα-
 ποκρίνεται ούτε με την έξυπνάδα
 του ούτε με τη μόρφωσή του. Δεί-
 χνει όμως πως το μυαλό του, μο-
 λονότι είναι άδύνατο, δεν είναι και
 έντελώς θολωμένο. Τί λέτε έσεις,
 κύριε;

Ο γιατρός που ρωτήθηκε, έκανε
 μία βαθεία υπόκλιση και είπε:

— Μεγαλειότατε, ή γνώμη μου
 συμφωνεί με τη δική σας. Έτσι έχει
 το πράγμα.

Ο βασιλιάς φάνηκε πολύ εύχαρι-
 σμένος που άκουσε να επιβεβαιώνε-
 ται ή γνώμη του από έναν έπιστή-
 μονα. Έξακολούθησε λοιπόν με με-
 γάλυτερη αυτοπεποίθηση:

— Τώρα προσέξτε όλοι σας. Θά
 εξακολουθήσουμε την δοκιμή.

Στράφηκε πάλι προς τον Τόμ και
 του είπε μια γαλλική φράση. Ο μι-
 κρός έμεινε για μία στιγμή άμίλητος,
 γιατί τα τόσα μάτια που έβλεπε καρ-
 φωμένα άπάνω του, τον έφεραν σε

μου φίλης και πές της ότι περιμένα γραμμα της) **Χρυσάνθεμο** (φίλησέ μου τόν αδελφούλη και πές του ότι τόν περιμένα πολύ ώρατα αυτή ή σκηνή της έκλογής' πραγματικώς ἐφήγοιες με τή μεγαλύτερη εὐγνωσθῆσαι) **'Ανοξιάτικη Βροχούλα** (τὸ σωστό είναι «εὐχαριστώ» γιατί όταν σοῦ λένα: «χαριστίματα στέν τάδε», σοῦ δίνουν μετὰ παραγγέλια, ποῦ ἡ εὐγένεια ἀπαιτεῖ νά τήν ἀναλάβης εὐχαριστίας λένα ὅμως κι' «εὐχαριστῶ», ἀλλά πότε; όταν τὰ χαριστίματα, ἀπό ἀνώτερο μάλιστα πρόσωπο, είναι γιά ἕνα στενό συγγενή' είναι σά νά λένα: «σός εὐχαριστῶ ποῦ θυμίστε τή μητέρα μου, ἢ τόν πατέρα μου, ἢ τόν ἀδελφὸ μου» κτλ.) **Κάποιον** (πολὺ ὠρατὸ ἢ τὸ δημοσιεύω) **'Εσάνην** (ἔλαβα τήν ἐπιταγή σου. τὸν 30 ὄραχμῶν δὲν ἔλαβα ὅμως τὸ γράμμα σοῦ τῆς 29 Νοεμβρίου) **Δάρδαν Βέρανα** (ἔσταλα) **'Παρήγορον 'Αγγελον** (αὐτὸ σοῦ ἐπέκρινα' περιμένα) **'Ανοξιάτικο Δουλοῦδι** (εὐχαριστῶ τήν ἄσκησιν ἐκείνη τῆ διόρθωσιν σὰ προηγουμένου πότε θά μοῦ ἐνακαγράψης;) **Περγαμηνήν Ἄθραν** (αὐτὸ σοῦ ἐπέκρινα, εὐχαριστῶ, ἔσταλα) **Μ. Μανδαλάκου, Πολυβώσην, Ταύγγην, Μ. Πολίτου, Μαγουσιώτικην Ἀνεμώνην, Φωναιτοπούλαν, Παλιαν Ἀθήνα, Φιλομήλαν, Μαγεμένο Δοξάρι, Δωδεκανησιακὸν Πόθον, Δοῦλιν Δωδεκανήσιον, Εἰσηροῦλαν Καρακώττα, Ἀνθισμένην Τριανταφυλλιάν, Ἀσπιανὸν** κτλ. κτλ.

Εἰς δόσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 2 'Γανουαρίου, θάπαντήσω ἀπὸ ἐρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 257ου Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεσφαί μέχρι τῆς 9 Μαρτίου.

- 64. Δελίγριφος**
 Ἀπὸ νότες τὸ τρίτο μου
 Ἄπ' τάνθος ἄν λείψῃ,
 Κυρπὸς δὲν θά γίνῃ.
 Καί τ' ὄλο σάν γίνεσαι,
 Κανένας στὸ σπῆτι
 Δὲν θάλαί νά μείνῃ...
 Ἄπτερος Νίκη
- 65. Στοιχειόγριφος**
 Ὡς τὰ δέκα ἔάν μετρήσης,
 Χωρὶς ἄλλο θά με πῆς.
 Μ' ἐν κεφαλῇ μου κολλήσης,
 Πλούσιος ἔγινες εὐθὺς.
 Ἄρσορε Μελτέμι
- 66. Μεταγραμματισμός**
 Τὸν κόσμον ὄλο ἐφώτισε
 Μὲ τοῦ Χριστοῦ τὰ λόγια
 Καί δόξα ἔχει μεγάλην.
 Τὴν κεφαλὴν του ἄλλαξες;
 Τὸν τόνο του κατέβασες;
 Αὐτὸς φωτίζει πάλι!
 Σπυριδῶν Σάνδης
- 67. Ἀναγραμματισμός**
 Ἄνάποδα διαβάζεις
 Ἄρχαιο βασιλιά,
 Κι' ἄθελα κατεβάξεις
 Τὴ δυνατὴ λαλιά,
 Ἦ τὴ γοργὴ μετριάξεις
 Εὐθὺς περπατησιὰ.
 Κας
- 68. Δικτυωτὸν**
 * * * * * = Σοφὸς καὶ τερπνὸς
 * * * * * = Ἰδιότης τῶν σωμάτων
 * * * * * = Ἐπιστήμη, μάθημα
 * * * * * = Ρῆμα κοινόν
 Καὶ καθένας τὰ ἴδια.
 Τάκης Γ. Κουρδάκης

- 69. Κρυπτογραφικὸν**
 1 2 3 4 5 6 7 4 5 4 = Γαμογραφικὸς ὄρος
 2 6 5 1 5 4 = Πρέπει νά τιμωρηθῆ
 3 7 6 5 4 = Μέγας ποταμὸς
 4 5 3 5 4 = Λεῖψανον
 5 3 8 2 5 6 = Πιπνὸν ἄγριον
 6 5 4 5 4 = Κανὸν
 7 1 5 4 = Φυσικὸν φαινόμενον
 Γιαννάκης Γ. Ζαχαριάνης

70-74. Μαγικὸν Γράμμα

Τῆ ἀνταλλαγῆ ἑνὸς γράμματος ἐκίστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλα τόσα λέξεις:

Κρόνος, Ἄηλος, σκόρος, κηρός, Αἴμος.
 Γλυκογράμμα

75. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ὀμηρικὴν βασιλισσάν, τὰ δὲ δευτέρω γράμματα τραγικὸν βασιλεῖα:

- 1, Κρότος τῆς Εὐρώπης; 2, Ρωμαίος φιλόσοφος; 3, Ὅρος βαλκανικόν; 4, Ἄνεμος; 5, Προφήτης.
 Ρωμαίος Πρίγκιψ

76. Φωνητολόπιον

χσ - τυ - γνσν - * * - φλκς
 Μῦρον τῆς Ἀνδρου

77. Γεζῖφος

τις	κεπα
τις	τις
Π'	κεπα
τις	τις
τις	κεπα
	λευκάτας

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεω τοῦ φύλλου 43

582. Καρπηνησιον (Κάρ, πένης, ἰων.)
 — 583. Ἐάνθος ἄνθος. — 584. Ἄμμων-ἄμβιον. — 585. Ἄλαθος-κλάθος.

586.

Μ	Α	Σ	Ν	Σ					
Ε	Λ	Ρ	Π	Ω	Α	Σ	Ο		
Τ	Ε	Υ	Κ	Ο	Ν	Θ	Ω	Α	Ω
				Σ			Ν		Ν

587. ΡΑΣΠΟΥΤΙΝ (Ἀσσυρία, σλόρος, πυρτις, Ὀπούς, Ὑπατία, τριάννα, Ἰσπανία, νάτριον). — 588. Δαγὸς τῆ φτέρην ἔτριβε, κακὸ τῆς κεφαλῆς τον. (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στήλας ἐκ τῶν κάτω, ἀριστεροῦσιν καὶ δεξιόσιν ἐναλλάξ). — 589. ΧΡΝ-ΦΑ, ΗΕΑ-ΕΕ = Χρόνου φεῖδον, Μηδέναι πύγε (ΧΗ-μια, ΡΕα, ΝΑπολέων, ΦΕιδίας, ΔΕυκαλλίων). — 590. Σέβον καὶ τήρει τὰ πάτρια (σὲ βοῦ κε, τί ορητά, πα τρία.)

ΠΑΡΑΚΑΔΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, διαν λήγη ἡ συνδρομὴ των, νά τὴν ἀναγεώωνον ἀμέσως, τωρὶς νά με ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νά τὸ ὑπενεθυμίζω σὶν καθένα ἰδιαιτέρως Ἦ ἐγκαιρὴ ἀναγέωσις τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρῶτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΝΕΟΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Διὰ 1 ἔξω, 10 τὸ κολὸ λέξις μετὰ ἄλλα στοιχεῖα δρ 6, τὸ ἐλαχιστόν τιμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μετὰ ἄλλα δὲ στοιχεῖα δρ 1 καὶ μετὰ κεφαλαία δρ 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουσιν τὰ διπλά. Ἡ πληρωμὴ εἶναι ἀκαρπυτή.

[ΑΒ'—49]
 Διαπλασσοῦλα, ψηφίσαις τὸ ὠρατὸ ψευδώνυμο: **ΟΝΕΙΡΟΠΛΕΧΤΡΑ**

[ΑΒ'—50]
 Χίλια χαίρετια ἀπὸ Διαπλασσοῦλα καὶ ἰδιαιτέρως εἰς **Βατραχάμας**.
 Μπελβίνα

[ΑΒ'—51]
Βαρῶνε ντὲ Τρισκαταράτ, ποιὸς σὰ καταράστης, καὶδὶ μου; . . Χωρὶς ἄλλο οἱ εὐγενεστατοὶ ἀντιπαλοὶ σου. Εἰ λοιπόν, παιδιὰ, ἀκοῦσαι: Οἱ εὐγενεστατοὶ τὸν καταράσθηκαν τόσο πολὺ, ποῦ ἀντι νά εἶναι ἀπλῶς, Καταράτ, ἔγινε Τρις! Καταράτ! . . Σοῦ εὐχομαί καὶ εἰς ἀνώτερα.
 Ἄρσορο

[ΑΒ'—52]
 Τὸ **Κρητικὸ Ἀκρογιάλι**, στηριζόμενον ἐπὶ τὴν προτίμησιν τοῦ Διαπλασσοῦλα ἰσως τοῦ **Κρητικοῦ**, ἔρχεται ἀπὸ **Δημοψήφισμα**.

[ΑΒ'—53]
 Οἱ (ΑΑ'—698) Διαγωνισμοὶ τῆς **Χαρυγῆς** παρατείνονται ἐπὶ διμήνον.

[ΑΒ'—54]
Μαργαρίνα τοῦ Φάουσι, γιατί δὲ γράφεις; περιμένοντες ἀνυπόμονα. **Χαρυγῆ, Ἄγνη**

[ΑΒ'—55]
 Εἰς ὅλα τὰ Διαπλασσοῦλα-ες εὐχομαί τὸ νέον ἔτος εὐτυχές.
 Νίκη

[ΑΒ'—56]
 Εὐχαριστῶ ὅσα Διαπλασσοῦλα-ες μοῦ ἔσταλταν γραμματάκια καὶ τοὺς ἀπάντησας.

Μικρομέγαλη, Λυσόχαρτο, Ἰθαγέ, Ρόδη Οὐράνη, Τραγοῦδι τῆς Ἀστυριῆς, Ἐρεβίκη, Κέπος, Μυρτιά, Νάρκισσος, Τζίνα καὶ Πικριαν, ἕνα γραμματάκι σας ἢ ἕνα τετραδιάκι σας θά μοῦ ἔφερνε μεγάλην χαράν. Νά περιμένω; Ἐάν δέχεσθε, γράψτε πρῶτος εἰς τὴν εἰς Δ/σιν: Μιμε Elisabet Petala. Pour Νίκη. Tarlabachi 172, App. No 5, Beyoglu, Turquie.
 Νίκη

[ΑΒ'—57]
 Τὸ **Βραχμάς**, δέμητος Διαγωνισμὸς Μ. Μυσικῶν. Ἀγαπημένα μας ἀδελφάκια νά περιμένουμε; Ἀσὶς: Σβολόπουλον, Ὀλυμπίας 8, Πειραιᾶ, διὰ:
 Ἄγνη, Χρυσάνθεμο

[ΑΒ'—58]
Η ΑΝΟΞΙΑΤΙΚΗ ΒΡΟΧΟΥΛΑ, κατέρχεται ἀπὸ δημοψήφισμα ἔχοντας ἐμπιστοσύνην στὸ καλοῖσθητο γοῦστο τοῦ Διαπλασσοῦλα.

[ΑΒ'—58]
 Βαθία συγκινημένος, εὐχαριστῶ τὰ εὐγενετικὰ Διαπλασσοῦλα ποῦ με συγχάρηκαν γιά τὴν ἐπιτυχία μου ἀπὸ «Πένταβλο». Εὐχομαί νά γιορτάσουν κι' αὐτὰ μιά τέτοια καὶ καλύτερη νίκη.
 ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ

[ΑΒ'—60]
 Στηριζόμενος εἰς εὐγενετικὰ σας ἀισθηματὰ κατέρχεται ἀπὸ Δημοψήφισμα.
 Πληρωμένος Ἀσὸς